

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
96. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1933. évi április 27

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Schachtot is kiküldték a dollárkonferenciára

Egyakaraton

Ami Mussolininek nem sikerült, az sikerül Rooseveltnek.
Amerika új elnöke nagyszerű érzékkel ráéppintott a sebre. Ugy ráéppintott, hogy belejajdult egész Európa. Eddig mindig a politika területein robbantott, aki építeni akart, Roosevelt megfordította a tételt: a gazdasági élet talaja alá rakta le a maga aknáit és most... most lehet építeni.
Félrebillentette a dollárt és ezzel utat nyitott az európai piacok felé. A megskalpolt dollár azt jelentette volna, hogy holnap, akár csak két esztendővel ezelőtt az orosz dumping, az amerikai ipar és mezőgazdasági lehangorult az összes európai piacokat.

Ez fáj. Itt már fáj.
Sehol máshol, de ott, ahol a nagytőke és a nagyipar érdekeit támadja meg a háború, azonnal megkötik a békét.
Mindössze Angliát és Franciaországot hívta meg a megegyezéshez Roosevelt, de már elindult az olasz pénzügyminiszter is és rohan a német Birodalmi Bank elnöke, Schacht is. Mennék kérelemül és hivatlanul, mert ennek fele sem tréfa.
Ez nem tank, amely a tömegeket hengereli ez halálsugár, amely a profitot állítja meg.

Már együtt a négyhatalmi, az öthatalmi, már egyakaraton az egész világ.

A tordai mementó

Amitől féltünk, bekövetkezett. Az a fajvédelem, amely a legbrutálisabb formában Hitler Németországában születt meg, átszállott a határok fölött és gyökeret vert Románia többségi nemzetében is. A falánkság, a türelmetlenség és az elnyomás világnézete olyan ragadós betegséggé vált, amely a legnagyobb nyugtalansággal és félelemmel töltheti el a kisebbségeket, bármilyen országban is éljenek azok.

Nem mehetünk el szóltanul a Tordán történt események mellett. Jogunk is van arra, hogy szóljunk, sőt arra is, hogy keserűen szóljunk. Az erdélyi magyar sajtóban mi voltunk azok, akik mindjárt a kezdet kezdetén a kisebbségi helyzetet soha el nem mellőzhető szempontjai szerint a legerőteljesebben tiltakoztunk az ellen a valami ellen, ami Németországban mint világszemlélet szállott fel, hogy az elkeseredett tömegek ostobaságára és könnyen felkelthető vak dühére építve a nemzeti, illetve faji kizárólagosság elméletével megmérgezzék a népek életét. Most itt van ez a valami, itt nálunk, ahol sok és nagyszerű alkalma van arra, hogy falánkságát és az ököljagra támaszkodó erejét nem is egyfajta, hanem sokfajta néppel éreztesse. Tartozunk azzal a keserű igazmondással, hogy nálunk a hitleri világszemlélet első megmondókatlan, szüklátókörü és elfogultságoktól terhelt idézői a kisebbségek, illetve egy kisebbségből kerültek ki, akkor, amikor a hivatalos államhatalom, bár nem elég erélyvel, de küzdött a betegség terjedésével.

Legyen ez erős figyelmeztetés az erdélyi magyarságnak arra, hogy őrizze erőteljesen és féltékenyen azt a legmagasabb emberi méltóságot és szemléletet, amelynek a védelme alatt egyedül tudja biztosítani a maga emberi jogait s amely a szeretet tanát nem teszi kizárólagossá a joggal faji, vagy nemzeti erőnné. És rugja ki azokat, akik az új tanokkal hálnak a magyar portákon.

A BELPOLITIKA HIREI

Politikai körökben ismét a kormány-párt belső válságáról beszélnek

Hedrich német képviselő megfenyegeti a zsidókat

Bukarest, április 26
A napnak, de az egész esztendőnek is legnagyobb politikai eseménye az a kolozsvári híradás, amely arról számol be, hogy Maniu Gyula lemondani szándékozik a nemzeti-parasztpárt elnöki tisztéről, sőt magából a pártból is ki akar lépni.

A hírt hivatalosan még nem erősítették meg, azonban valószínű, hogy a kormánypárt kulisszái mögött súlyos események játszódnak le. A jelentés szerint politikai körök máris minden igyekezetüket latbavetve igyekeztek Maniut elhátározásáról lebeszélni, azonban „a badacsony szfinx” hajthatatlan maradt.

Noha a lemondási szándékkal kapcsolatban feltételeken kell még irni, mégis leszögezhetjük annak a valószínűségét, hogy a közeljövőben jelentősebb események fognak történni. A kormánypártban súlyosak az ellentétek. Jellemző, hogy sem a pártvezetőségnek, sem a párt végrehajtóbizottságának ülését nem merték összehívni. Maniu passzív magatartását jellemzi az is, hogy Lugosianu kereskedelmi miniszternek vasárnap esti vőjéről táviratilag kimentette magát, amiből Lugosianu a legbizalmasabb embere.

Maniu körül — hírek szerint — az elégedetlenség hatalmas táborra alakult ki. Mindazok, akik csak valamennyit is adtak a nemzeti-parasztpárt programjának demokratikus mivoltára, e program egyenes megcsufolásának tekintik Vajda törvényalkotásait és kormányzati módszerét. Az ostromállapot, a lapbeszüntetések, elközbások, a munkássággal szemben folytatott könyörtelen politika és a Márzescu-törvény oly drákói megszorítása a pártot a reakció pillérévé avatták. Az önkényes intézkedések elfordították a rokonszenvet a nemzeti-parasztpárt együttesétől. A bizalmatlanság fokozódott most, a munkakamarai választások alkalmával, amelyeknek során kétségtelenné vált, hogy a kormány még a gazdasági és szakmai kérdéseket is politikumként kezeli.

Vajda kabinetjének szarvashibái és önkéntelenül előtörő reakciói hajlama a kormánypárt haladó csoportját már réggen a kormány ellen hangolta. Mindehhez jöttek a belső, személyes ellentétek. Valószínű tehát, hogy nagyfontosságú változások következnek be. Ezek a változások pedig nyilvánvalólag kihatnak majd az egész politikai életre is: Maniu lemondása, még inkább kiválása feltétlenül a kormánypárt kettészakadását vonja maga után. Nagy kérdés, hogy az amugy is meggyöngyült, letűredezett, erősen, népszerűségét és erkölcsi erejét veszített nemzeti-parasztpárt az esetleges kettészakadás után különálló részeiben kormányképes lesz-e?

Új konstellációk és új helyzetek következnek tehát be, amelyek hatásaikban már eleve is örövendeteknek mondhatók.

abból a szempontból, hogy megszüntetik majd a kormánypártnak azt a privilégizált erejét, amely egyedüli indítéka lehetett szomorú törvényalkotási és kormányzati rendszerének.

A ROMÁNIAI HITLER-FRONTON

változatlanul tovább tartanak az izgalmak. A német párt felhivatalosan csatlakozott a hitlerista mozgalomhoz, amelyet Romániában egyedül a harcos antiszemitaizmus jellemez.

Hedrich német képviselő cikkeiben 800 ezer német dühével fenyegeti meg a zsidóságot.

Mi célja van ennek az antiszemita agitációnak Erdélyben?

Nem vagyunk régifajta kaballafejtők és tenyérjósok. Csak annyit, hogy oktan és ostoba politika kisebbségi sorban a tenyereket mutogatni. Tenyere másnak is van, agya nincs mindenkinek.

A román pártok egyébként szembefordultak a hitlerista szervezkedéssel s a Viitorul, a liberális párt hivatalos közlönye legutóbbi számában vezércikkben csodálkozik afölött, hogy a kormány megtűri Romániában németországi pártok organizációit.

A KIRÁLY

május 21-én utazik Belgrádba, hogy vizsgálja Sándor szerb király látogatását. Az uralkodó hétfőn Titulescut fogadta hosszabb kihallgatáson. A külügyminiszter még néhány napig marad Romániában, ez idő alatt az ellenzéki pártok vezéreivel tanácskozza meg a külpolitikai helyzetet.

LUGOSIANU

kereskedelmi miniszter, aki vasárnap tartotta esküvőjét Elena Stelian Popescuval, a volt igazságügyminiszternek és az Universul tulajdonosának leányával, egyhónapi tartózkodásra Olaszországba utazott. Távolléte alatt Vajda Sándor helyettesíti.

A CUZISTÁK ÉS A VASGÁRDISTÁK

jasii összeütközéséről megemlékeztünk már. A véres konfliktusról a következő részleteket jelentik:

Röviddel ezelőtt eltűnt a vasgárda megszentelt zászlója. A gárdisták azt gyanították, hogy a zászlót egy fiatal cuzista lopta el. Összeállítottak tehát és megrohanták a cuzisták székházát abban a reményben, hogy a zászlót ott megtalálják. A cuzisták ellentállottak, kiűzték a támadókat, sőt utánuk is rohantak és az utcán nyílt csatát provokáltak, amely a két antiszemita tábor között bunkósbotokkal és késekkel folyt le. A vasgárdisták vezére és 2 cuzista súlyosan megsebesült.

Egyébként senkit sem fogtak le.

A MUNKAKAMARÁK

megválasztásánál a szavazók 18 százaléka szavazott le.

Ami természetesen nem a szavazókra jellemző.

Hitlerék legújabb konfliktusa

Ujabb rendelet a nem árja származású orvosok ellen

Berlin, április 26.

A német politika nap-nap mellett összeütközésbe kerül egy-egy külállammal. Ez az újabb konfliktus a német kormány és Oroszország között van keletkezésében. A német kormány ugyanis házkutatást rendelt el a szovjet berlini kirendeltségénél. A kormánynak az volt a gyanúja, hogy a szovjet kereskedelmi kirendeltsége meg nem engedett működést fejt ki és hogy erről bizonyosságot szerezzen, a kereskedelmi kirendeltségnek házkutatást rendelt el.

A megtörtént házkutatásról a berlini rendőrség hivatalos kommunikációban számolt be és elmondja, hogy a házkutatás eredménnyel végződött. A kiszállított rendőrségi emberek ugyanis olyan iratokat találtak, amelyek igazolják, hogy a hatóság gyanúja alapos és a kirendeltség tényleg túllépte megengedett működési területét.

A BETEGPÉNZTÁRAK ÉS A NEM ÁRJA SZÁRMAZÁSÚ ORVOSOK

A német hivatalos lap hétfői száma rendeletet közöl, amely meghagyja a betegsegélyzőknek, hogy a jövőben csupán árjaszármazású orvosokat alkalmazzanak.

Nem árja származású orvosokat csak abban az esetben alkalmazhatnak, ha azok igazolják, hogy front-harcosok voltak, avagy hadiárvaok.

A rendelet kimondja még, hogy kommunista hitet valló orvosokat származásukra való tekintet nélkül a betegsegélyző egyáltalában nem alkalmazhat.

RÓMA FÖRABBIJA MUSSOLININÉL A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓÜLDÖZÉSEK ELLEN SZÓT EMELT

Római jelentések szerint Sacherdoet Angelo római főrabbi audiencián jelentette meg.

kezett Mussolininél, aki a főrabbit fogadta is. Az audiencia alkalmából a római főrabbi memorandumot nyújtott át Mussolininek, amelyben az olasz zsidók tiltakoznak a németországi zsidóüldözések ellen. A memorandum kifejti, hogy az claszországi zsidók az üldözések gyászos óráiban együttéreznek német testvéreikkel és azt követelik, hogy térjen vissza a németországi zsidók normális életfeltétele, helyezze vissza a német zsidókat régi jogaikba és szüntesse meg a velük szemben elkövetett igazságtalanság.

Mussolini válaszában kijelentette, hogy minden reménye szerint számolni lehet arra, hogy Németországban rövidesen enyhülni fog a német zsidók helyzete.

A TEMESVÁRI NÉMET KONZUL A NÉMET ZSIDÓ-ÜLDÖZÉSEKRŐL

Temesvári tudósítónk jelentése szerint a temesvári német konzulátus ma kommunikát adott ki, amely így hangzik:

Határozott hivatalos cáfolatok és hivatalos zsidótényezők ellennyilatkozata ellenére is valótlan és rágalmozó hírek jelennek meg a német eseményekről, amelyek még mindig nem szűntek meg. Legutóbb — mondja a temesvári konzulátus — a temesvári helyi sajtó is teret adott ezeknek a híreknek, amely hírekkel szemben a temesvári német konzulátus megállapítja, hogy a zsidókkal és a rezsim politikai ellenfeleivel szemben elkövetett üldözésekről, szörnyettekről, kínzásokról és hasonlókról elterjedt hírek cáfolatos kitalálások és tulajdonképpen azon célt követik, hogy a német népet és a német kormányt külföldön diszkreditálják, akkor, amikor azok politikai célok mellett gazdasági célokat is követnek.

HUGENBERG BRAUNSCHWEIGI HIVEI BEOLVADNAK HITLER PÁRTJÁBA

Braunschweigi jelentések szerint az ottani Hugenberg-párt vezetősége ülést tartott, amelyen a párt tagozata kimondotta, hogy az egész vezetőség belép a nemzetiszocialisták pártjába.

— Annak — mondották a pártvezetőségben —, hogy két külön pártban dolgozzunk, semmi értelme sincs, mikor a két párt egy külföldi országban, mint a belpolitikában teljesen egyenlő alapelvekkel dolgozik.

A braunschweigi párt elhatározását azonnal közölte Hugenberggel és felhívta hivatkozott arra, hogy személyesen jelentkezzen be a nemzetiszocialistapárt braunschweigi tagozatába, amely szívesen látja majd őket.

A braunschweigi disszidensek egyébként felhívást intéztek a Hugenberg-párt minden birodalmi csoportjához és felszólították őket, hogy lépjenek be a nemzetiszocialista pártba.

Boila Romulus vagyoneellenőrzési pöre rövidesen tárgyalásra kerül

Kolozsvár, április 26.

Boila Romulus vagyoneellenőrzési perében Munteanu delegált táblabíró és Pesa József könyvszakértő kedden kezdték meg az iratok és könyvek áttanulmányozását.

Tárgyalásra 1—2 héten belül kerül a sor.

A szép betörő kalandos szökése a fogházból

Marosvásárhely, április 26.

Megirtuk már, hogy a marosvásárhelyi rendőrség néhány héttel ezelőtt letartóztatta Belle Ilonát, a feltűnően csinos külsejű fiatal betörőt, aki ugyszólván egész Erdélyt végigfosztogatta.

Hétfőn a betörőt, aki engedélyt kapott, hogy a fogház egyik második emeleti cellájában némi fehérneműt mosson magának, néhány pillanatig magára hagyták. Belle Ilona nem sokat habozott, hanem kibontotta a szoba mennyezetét, amelyen keresztül a padlásra, onnan pedig a háztetőre jutott. A tetőről azután valami uton-módon leereszkedett az utcára és kerekét oldott.

Külön érdekessége az ügynek, hogy a betörő, aki anyai örököknek néz elébe, meglehetősen előrehaladott állapotban hajította végre a kalandos szökést.

A herceg nem is tudja, hogy hány váltót zsírált grófi barátjának

Pör, amely némileg igazolja a Tasziló-vicceket

Budapest, április 26

A magyar főváros arisztokrata körében annakidején nagy feltűnést keltett az a feljelentés, amit Eszterházy Tamás herceg adott be régi barátja, Watzdorff báró ellen.

A feljelentés szerint Watzdorff báró váltóhamisítást követett el hercegi barátja nevével és a hamisított váltók összege meghaladja a 100 ezer pengőt. Az érdekes váltóhamisítási pör tárgyalása most kezdődött meg a budapesti törvényszéken. Azt a meglepetést hozta, hogy

a herceg most már mindenképpen menteni akarja barátját, akit annakidején feljelentett.

A bíróság előtt kijelentette, hogy ő valóban sokszor zsírált váltót Watzdorffnak, annyszor, hogy nem is tudja szá-

montartani. Akkoriban erős morfinista volt és sokszor nem is emlékezett pontosan cselekedeteire. Számos váltó most is forgalomban van s ezek 144 ezer, 100 ezer pengőre szólnak s aztán van egy egész halom 20—25 ezer pengős is. Ezeket ő mind el is ismeri, sőt azt sem állítja határozottan, hogy a kifogásolt váltót nem ő irta alá. Gyanuja úgy merült fel, hogy mások kifogásolták az aláírást, mire ő is úgy vélte, hogy az nem valódi. Egyébként pedig

annak a gyanújának ad kifejezést, hogy a hamisítást nem is Watzdorff követte el, hanem olyan ügynökök, akik ismerték a közte és a báró közötti viszonyt

s így akarták aztán kamatoztatni azt azzal, hogy a hamisított váltókat bemutatták neki.

Vaugoin osztrák hadügyminiszter:

— Nemcsak a marxisták, hanem a nemzetiszocialisták is ellenségeink

Bécs, április 26.

A Dollfuss-kormány a pillanatnyi belpolitikai szélsőséget arra használja fel, hogy helyzetét a lehetőséghez képest megerősítse. Eppen ezért a kormány most propaganda gyűléseket rendez és azokon népszerűsíteni akarja a fennálló rezsimet. Nagyon érdekes volt az a beszéd, amelyet ma Vaugoin hadügyminiszter a katolikus férfiak szövetségének nagygyűlésén tartott.

A hadügyminiszter a többiek között ezeket mondotta:

— Ha némelyek azt kiáltják, hogy „Heil Hitler!”, kiáltunk mi, hogy: „Heil Dollfuss!” A hadsereg a kormány kezében van és a hadsereg úgy jár el, ahogyan a kormány parancsait osztogatja.

Nemcsak a marxisták az ellenségeink, hanem a nemzetiszocialisták is, akik nemcsak nemzetieknek, hanem szocialistáknak is nevezik magukat. Mind a

két ellenség vészedelemes, mert mind a két ellenség megbontja a társadalmi rendet és megrontja a béke építményét.

E harcias beszéddel kapcsolatban a Neues Wiener Extrablatt azt írja, hogy a kormány elhatározta: nem ismer tovább kiméketet és felosztatja a stájerországi Heimwehrt.

HEINL VOLT KERESKEDELEM-ÜGYI MINISZTER IRIGVLI MAGYARORSZÁGOT

Heinl ex-kereskedelmiügyi miniszter, a k. Buresch-sel egyetemben most Magyarországon járt, nyilatkozott magyarországi tapasztalatairól és kijelentette, hogy Magyarországnak kedvezőbbek a pénzügyi viszonyai, mint Ausztriának. Nagy elismeréssel adózott azért, mert Magyarország olyan erősen belekezdett vasutainak villamosításába és leszegelt, hogy Ausztriának is ilyen beruházási politikát kellene folytatni.

Ítélet egy regényes gyermektartási pörben

Orlov orosz gróf és a holland nevelőnő harca

Páris, április 26.

Regényes háttérű pör folyt a párisi törvényszék előtt, amelyet Germaad holland nevelőnő indított Orlov-Davidov emigráns orosz gróf ellen.

A nevelőnő 150 ezer frankot követelt a gróftól azon a címen, hogy a gróf Alexij nevű fiát csaknem tíz esztendőig nevelte,

de a kikötött havi díjat nem kapta meg. A bíróság az ügyben most hozta meg ítéletét:

a holland nevelőnő keresetét elutasította.

Az indoklás rámutat arra, hogy a grófnak sikerült ellen-keresetének minden állítását bebizonyítania, szóval: a gróf

által előadott regényes előzményeket igaznak fogadta el. Eszerint tehát valóban megfelelt a valóságnak, hogy Poiret kisasszony,

a pétervári ballet egykori szépsége, akit a gróf feleségül vett, megvásárolta egy muzsik gyermekét és elhítette férjével, hogy a fiú az ő gyermeke.

A gróf, mikor két év múltán rájött erre a machinációra, elvált feleségétől, de azért, míg tehette, gondoskodott a fiáról. A bíróság most elfogadta azt az álláspontját, hogy neki nem kötelessége a gyermek nevelési költségeit fedezni.

Az érdekes ügy azonban ezzel az ítélettel nem zárult le, mert Germaad kisasszony felebbezést jelentett be.

Szegény Csikmegye

Ismét meg akarják fosztani egy közintézménytől

Csikszereda, április 26

Csikmegye pénzügyigazgatóságát elszínyitották, munkakamarát nem adtak neki s azt is nagy eredménynek kell tekinteni, hogy nem Bacau-megyéhez, hanem Marosmegyéhez csatolták munkakamarai szempontból. A vasárnap lezajlott munkakamarai választásokon azonban már nem szerepelt Csikmegye. Gyergyónak és Csiknak nem voltak jelöltjei és nem voltak szavazói sem. Gyergyó és Csik nem is tudott a választásokról semmit. Azt sem tudta, hogy hol, hogyan, mire és miért kell választani. Tényleges értelemben tehát nincs neki munkakamara, mert ami van, abban kérviselete

nincsen.

Megszüntették két járásbírósgát is: a csikszentmártonit és a gyergyótölgyesit. A csikszentmártoni körzetből 23 ezer embernek 100 kilométeres utat kell megtennie, ha részt kíván az igazságszolgáltatásban. Ezt a 100 kilométeres utat pedig nem teheti meg, mert nincs pénze járműre, gyalogni pedig mégis sok volna 10 kilométert. Idestova tehát igazságszolgáltatása is alig lesz. És most újabb közintézményét fenyegeti vészedelem.

Az új munkásbiztosító törvény szerint, amely április 20-án lépett életbe, csak azok a meglevő munkásbiztosítók

maradhatnak önálló központok, amelyek legalább 10 ezer biztosított tagot mutatnak ki. Csikmegyében a munkások számát a gazdasági krízis, a nagy munkanélküliség, a már szinte teljes pangás nagyon letörte. Az itteni munkásbiztosító csak hétezer tagot tud kimutatni, amit azt jelenti, hogy a törvény értelmében megszüntetik, esetleg Brassóhoz csatolják.

Manitiu betegsegélyzői igazgató, akit ezzel a kérdéssel kapcsolatban munkatársunk megkérdezett, azt a választ adta, hogy

Bukarestben most tanácskoznak: milyen önálló hatáskörrel dolgozó betegsegélyző központokat oszlassanak fel.

Lehet, hogy a csikmegyei a feloszlottak között lesz, miután a törvény rendelkezése világos.

Szegény Csikmegye. Eddig legalább megvolt a munkásbiztosítóval kapcsolatban az a vigasztalás, hogy ottani munkásoknak fizették ki azokat a pénzeket, amiket az ottani munkások befizettek. Elég könnyen is hozzájuthattak a pénzekhez, nem kellett messze gyalogniuk érte és olyan emberek voltak az irodákban, akik értették a nyelvüket és előzőken beszéltek is velük. Mi lesz ezután? Manitiunak az a véleménye, hogy amennyiben a közbenjárások nem segítenek, úgy

a csikszeredai munkásbetegsegélyző sorsa megpecsételődött.

Csikmegye legfeljebb egy kirendeltséget kap, hiszen az utóbbi kormányzati intézkedések is mind azt a már általánosan elterjedt hiedelmet igazolják, hogy Csikmegyét le akarják törölni a térképről és szét akarják szaggatni a szomszédos megyék között.

Kolozsváron 24 kommunistát vettek őrizetbe

Kolozsvár, április 26.

Megemlítettük már, hogy a dősi internálótáborból elbocsátottak közül 15-öt ismét lefogtak. Ezeknek az őrizetbevetetteknek ügyét kedden délelőtt tárgyalta a kolozsvári törvényszék vádtanácsa és elrendelte 30 napos vizsgálati fogságukat.

A kolozsvári rendőrség a május elseji dátumra való tekintettel 24 kommunistát vett őrizetbe.

Eddig 74 halottja van a Kos-szigeti földrengésnek

Athén, április 26.

Tegnap számában jelentette a B. L. hogy a Kos-szigeten földrengés pusztított, amelynek 30 ember esett áldozatul.

Erről a földrengésről most részletesebb jelentéseket kaptunk.

Ez a jelentés elmondja, hogy a sziget Kos városának régi része teljesen romokban hever. Az a része, amely már olasz fennhatóság alatt épült és vasbeton építkezés, szinte teljesen sértesen maradt.

Eddig a romok közül 74 halottat szedtek ki. A sebesültek száma meghaladja a négyszázat.

A sebesültek legnagyobb részét Rhodos szigetére szállították, mert Kos szigetén azokat elhelyezni és megfelelő ápolásban részesíteni nem lehet.

A földlökések ma már nem ismétlődtek meg.

Önként jelentkezett a nagysomkúti kommunista urilány

Szatmár, április 26.

Megirtuk már annakidején, hogy a nagysomkúti csendőrség Lázár Lili ottani urilány szobájában egy sokszorosított gépet, azonkívül kiterjedt kommunista jellegű levelezést talált. A fiatal leány a házkutatás után nyomtalanul eltűnt. Aja kijelentette, hogy leánya csak abban az esetben jelentkezik, ha az ügyet ártészki a csendőrségről az ügyészségre, mert a leány csak az ügyészség előtt hajlandó vallomást tenni.

Lázár Lili most váratlanul jelentkezett a satmári ügyészségen. A vizsgálat mindenesetre lezajlik néhány napon belül, mert Lázár Lili ügyét az új Marzescu-törvénynek megfelelően, gyorsított eljárás alapján tárgyalják.

Az Adeverul határozott közlése szerint:

Maniu véglegesen visszavonul a közszerepléstől

A pártelnökségről, állítólag, már négy nappal ezelőtt lemondott, de Vajda nem hozta nyilvánosságra levelét

Ki lesz az utód?

Bukarest, április 26.

Lapunk első oldalán foglalkozunk már Maniu lemondási és visszavonulási szándékaival. Kedden délelőtt a hír még igen bizonytalannak látszott. A délutáni órákban azonban, annak ellenére, hogy hivatalos körök nem erősítették meg a kormánypárt belső válságának hírét, bizonyos lett, hogy Maniut kapcsolatokban — egyelőre a kulisszák mögött — súlyos események zajlottak le.

Az Adeverul a lemondás hírének megerősítő lap szerint, amelynek megbízhatóságához és jólétszerűségéhez nem férhet kétség, Maniu már négy nappal ezelőtt elküldötte lemondólevelét Vajda Sándornak, mint a kormány ideiglenes elnökének. Maniu e levelében bejelenti, hogy leköszön a nemzeti-parasztpárt elnöki állásáról, sőt a pártból is kilép és visszavonul a politikai életből.

Vajda a levelet nem hozta nyilvánosságra, sőt az újságírók kérdésére tagadó választ adott. Remélte ugyanis, hogy Maniut szándéka megváltoztatására bírja.

Erre azonban nagyon kevés a remény, ugyanis kétségtelen az, hogy a nemzeti-parasztpárt kormánypolitikája Maniunál lelki-

ismereti válságot idézett elő.

Maniunak az a szándéka viszont, hogy nemcsak pártját hagyja ott, hanem a politikai küzdőtérrel is visszavonul, arra mutat, hogy Maniu ellenzékbe vonulását nem akarja a kormánypártot, amelyhez egész multja fűződik, a romlásba taszítani.

Az ellenzéki sajtó nagyarányú politikai sakkhúzásnak tekinti a visszavonulási manővert és eme állásfoglalásában joggal hivatkozik arra, hogy egy ilyen fajta visszavonulás már lejátszódott egyszer s akkoriban sem szolgált másra, mint a nemzeti-parasztpárt gyöngye hadállásainak erősítésére.

UJABB JELENTÉSEK

szerint Maniu lemondó levelének másolatát elküldötte Popovici igazságügyminiszternek is, aki egyik legbizalmasabb embere. Popovici a lemondást nem kezelte olyan diszkrétan, mint Vajda, hanem a levelet a kormánypárti politikuskok széles körében ismertette, annyi-
ra, hogy Maniu irásának egyes kitételei köz-
tudomásuk. Téves információról tehát nem lehet beszélni, kétségtelen az, hogy Maniu visszavonulóban van.

TITULESCU? VAJDA? MIHALACHE?

Maniu lemondását még el sem fogadták és máris megindult a kombináció az-
al kapcsolatban, hogy ki töltse be a párt megüresedő elnöki székét. Ebben a pillanatban három név van forgalomban. A legkomolyabb jelölt mindenestre Titulescu külügyminiszter, akinek nagy presztízse elegendő volna arra, hogy a Maniu távozásával keletkező hiányt betöltsse.

Ahhoz azonban még remény sincsen, hogy Titulescu pártönkivüli helyzetét, amely tekintélyének alapja, feladja a pártelnöki székért.

Igy a porondon ketten maradnak: Mihalache és Vajda. Miután Mihalache szolidáris Maniut, aki emlékeztet szolidárisnak mutatkozott vele a fővárosi rendőrfőnökkel és a csendőrség országos parancsnokával való konfliktusa idején, kétségtelenül visszautasítja az elnöki tisztelet. Így egyedül Vajda marad, akit máris a nemzeti-parasztpárt elnökének lehet tekinteni.

Romániában feloszlatják a hitlerista szervezeteket

Bukarest, április 26.

Armand Calinescu belügyi államtitkár ma a sziguranca vezetőinek bevonásával értekezletet tartott az elszaporodó hitlerista szervezetek ügyével kapcsolatban. Elhatározták, hogy e szervezeteket feloszlatják.

E célból a napokban minisztertanácsi rendeletet adnak ki, amelynek utasításait azután a sziguranca azonnal foganatosítani fogja.

A magyar költségvetési tervezet

Budapest, április 26.

A magyar költségvetési tervezet a pénzügyi bizottság előtt fekszik. A költségvetés bevételeinek végösszege 693 millió 377 ezer pengő, a tavalyi költségvetési bevétel végösszege 742 millió 834 ezer pengő volt.

A bevételek érdekesebb tételci. Egyenes adóból 247 millió, forgalmi adóból 190 millió, fogyasztási adóból 62 millió, vámokból 33 millió, a dohányjövédékből 103 millió pengő.

A tótok követelik az autonómiát

Prága, április 26.

A tót néppárt tegnap Zsolnán nagygyűlést tartott, amelynek ünnepi szónoka Tisok József képviselő volt.

A képviselő beszédében kifejtette, hogy a csehek nem szolidárisak a tótokkal. Nem ismerik el a tótok autonómiáját, sőt veszélyeztetik azt. Elmondotta a szónok, hogy gáncsolják a csehek a tót nyelv szabad használatát, elherdálják a tótok vagyonát és általában Prágában az a program, hogy el kell szegényíteni a tót népet.

Asíra (Apolló) Mozdó

BRASSÓ, Telef. 564.

Április 25-étől

A sárga bárca

német beszélőfilm

Főszerepben: ELISA LANDI (a „Kereszt jegyében” női főszereplője és LIONE BARRYMORE.

Az 1913. évi cári Oroszország viszonyainak megrázó képe.

Minden előadás szünetében

„A denevér”

oros operatársulat lép fel.

Rendes helyárak.

Argetoianu éles agitációja az új konverziós törvény ellen

A kormány plakátokon fogja ismertetni az új törvény előnyeit

Bukarest, április 26.

Argetoianu volt bel- és pénzügyminiszter rendkívül éles agitációt folytat a Vajda-kormány konverziós törvénye ellen.

Argetoianu hetenkint gyűléseket rendez, amelyeken az összes országok általános revízióját és 75 százalékos csökkentését követeli.

Hogy ennek az agitációnak milyen

nagy a hatása, azt mi sem mutatja inkább, mint az, hogy a kormány lapja, az egyébként oly mérsékelt Dreptatea, „bestia” és „kalandor” j-lzőkkel illeti Argetoianut.

Ugyanezért pedig a földmívelésügyi minisztérium körlevelet adott ki, amelyet az összes középületekben ki fognak plakátizálni. E körlevelek a falukkal ismertetni fogják az új törvényből fakadó jogokat és köteleességeket.

A Macsek-pőr izgalmai

A szerb diktatura vesszőfutása

Belgrád, április 26

A belgrádi államvédelmi bíróság ma folytatta Macsek perének tárgyalását. Macsek a tárgyalás elején emelt hangon kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. A zágrábi határozattal kapcsolatban elmondja Macsek, hogy neki és politikai elvtársainak mindenekelőtt az volt a céljuk, hogy a zágrábi parasztagyülethez tisztázzák, miképpen akarja a horvát nép a jugoszláv államegységben helyét elfoglalni. Ezért mindenekelőtt novemberben Zágrábban előértekezletet tartottak.

— Hol tartották a gyűlést? — kérdezte az elnök.

Macsek nem felel.

A hallgatóság soraiból felemelkedik Wilber volt belügyi államtitkár.

— Nálam volt az értekezlet.

Vallomása során Macsek sürin emlegeti az egyes ellenzéki pártokat.

Az elnök félbeszakítja:

— Ne emlegesse ezeket a pártokat. A kormány feloszlató rendelete értelmében ezek a pártok már nem léteznek. Mit hivatkozik rájuk?

Ismét a hallgatóság szól bele:

— Ha százszor is feloszlatta az ellenzéki pártokat a diktatura, azért a pártok megvannak.

— Már az ellenzéki pártok nevét említeni sem szabad?

Macsek az izgalom lecsillapodása után előadja, hogy a pártban hozott határozatot ők csak a vezérrel akarták közölni. Fogalma nincs róla, hogyan került a határozat a belföldi és főleg a külföldi sajtóhoz. Ez a határozat lényegében arról szólt, hogy vissza kell térni az 1918-as állapotokhoz. Ez annyit jelentett, — mondja Macsek —

hogy Horvátország külön egység, mert Horvátország a fiatal Jugoszláviában külön egységet jelentett még.

Ezután Macsek terjedelmesen kifejti, hogy a nagyszerb hegemoniát már csak azért is meg kell szüntetni, mert az állam egységének lakói csak látszatra jugoszlávok, valójában szerbek.

Ezután a két angol képviselő jugoszlávai látogatásáról beszél Macsek és bevallja, hogy ezek előtt az angol képviselők előtt ő hangoztatta, hogy

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsák stb. ellen. Csakis eredeti csomagolásban árultatik. Minden dobozban orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. Szf. 17171

a horvát elszakadási mozgalom egyre jobban erősödik, de nem mondotta előtük, hogy Horvátország népe el akar szakadni a jugoszláv királyságtól.

Nagyon érdekes, hogy a per tárgyalása alkalmából igen sok ellenzéki vezető érkezett Belgrádba. Azok érkeztek Belgrádba, akik annakidején Macsekkel egyidejűleg aláírták a zágrábi határozatot. Így a többek között Belgrádba érkezett Predavec, a horvát parasztpárt elnöke, Wilber volt belügyi államtitkár, Koszonovics képviselő, Krizmann volt kereskedelemügyi miniszter és még mások.

Ezek a politikusok a tárgyaláson, mint hallgatóság megjelentek.

A mai közbeszólások miatt és azért, hogy ezek a közbeszólások meg ne ismétlődjenek, ezeket a politikusokat az elnök kiutasította a tárgyaló tereméből, a rendőrség pedig valamennyit kiutasította Belgrád területéről.

Tyler népszövetségi biztós kedvező jelentése Magyarország helyzetéről

Budapest, április 26.

Tyler, Magyarország népszövetségi biztosa hétfőn közzétette az év első három hónapjáról szóló magyarországi közgazdasági és költségvetési jelentését.

Tyler legújabb jelentése a múlt év decemberében kiadott jelentéssel szemben javulást konstata.

A szélhámos álnspektor egészen jól keresett...

Temesvár, április 26.

A csendőrség tettenért és letartóztatott egy négytagú szélhámosbandát, amely Bakóváron, a jó borairól híres bányási községben működött.

A banda három tagja bebetért egy-egy bortermelőhöz, ahol bort rendelték. Szorgalmasan ürítették az üvegeket, sőt meg is fizették az elfogyasztott ital mennyiségét. Kisvártatva megjelent a helyszínen a banda negyedik tagja is, aki inspektornak adta ki magát és kijelentette, hogy a gazdát tiltott bormérésért feljelenti. A megszeppent gazdák rendszerint néhány ezer lejjel kenték meg a köztűz inspektort, aki hosszas könyörgés után végre is elállt szándékától.

A szélhámosok ily módon egész tekintélyes kereseti forrásra tettek szert, amit egészen a tettenérésig élveztek.

11 lei

az ára 4 darab

KOPROL

hasajtónak

új alumínium csomagolásban

1. db. KOPROL

10. db. KOPROL

3 lei

27 lei

BESZÉLGETÉS MANIU GYULÁVAL SZOVÁTAI MAGÁNYÁBAN

Vélemény a német eseményekről, a Magyar Pártról, a revízióról,
a konverzióról és Titulescuról

Szovátafürdő, április 26

A szovátaai fürdőigazgatóság irodájában egy izgatott ur beszél telefonon Bukaresttel: Maniu Gyula.

Dr. Boila Zakariás képviselő, Maniu közeli rokona a nemzeti-parasztpárt erdélyi hivatalos organumának, a „Patria”-nak főszerkesztője, segítségemre siet és bemutat Maniunak.

Románul kezdek beszélni, de Maniu rögtön magyarra fordítja a szót.

— Egy kikötéssel kezdjük meg a beszélgetést — mondja Maniu. Azzal, hogy politikáiról nem lesz szó. Kis utókurára jöttem Szováta, könnyebb természetű spanyolbetegségen estem keresztül és most csak a természetnek élek. Naponként megmászom Szováta hegyeit, egy székely vadász kíséretében, akivel nagyszerűen elszórakozom fenn a hegyekben, ahol kitűnő levegő van, őzekkel és zergékkel van naponként randevum és főleg nem találkozom politikussal. Minden politikusnak, különösen a fiatal temperamentumosoknak, azt ajánlanám, hogy ide jöjjenek hegyet mászni, annyira kielégítő és kifárasztó őket a turisztika, hogy nem lenne kedvük politizálni. És mennyivel helyesebb lenne...

— Tehát politika nélkül? — mondom szomorúan, hát akkor talán a külföldi tapasztalatairól, Elnök ur!

— Hosszabb ideig voltam külföldön, idegen országokban és megállapíthatom, hogy ha máshol nem is, de olcsóságban feltétlenül vezetünk. A mi országunk még mindig Kánaán a külföldi országokhoz képest, ahol valóságos drágasági örület tobzódik. Igaz viszont, hogy ott talán nagyobb a kereseti lehetőség is, nálunk viszont ez mérsékelt. De hiszen maradjon az a nagy közgazdászok feladata, hogy mi jobb egy országra nézve, az, ha drágaság van és széles kereseti lehetőség, vagy olcsóság és kevesebb lehetőség...

A NÉMET ESEMÉNYEK

Mit tapasztalt Németországban, Elnök ur? — kérdelem naivan, holott tudom, hogy Maniu nem volt Németországban — és mi a véleménye az ottani helyzetről?

Maniu nem veszi észre a csapdát és részletesen válaszol.

— Nem voltam Németországban, de ismerem az ottani viszonyokat. Véleményem szerint az ottani kilengéseknek csak muló jelentőségük van. A német nép éveken keresztül visszafojtott hatalmas energiája most kirobbant és csakhamar le fognak a feligazgott kedélyek csillapodni.

— És nálunk? kérdelem aggállyal, nem lehetnek-e a hitlerizmusnak súlyosabb kihatásai, hogy csak a csernovitzi példát említsen?

— Ki van zárva, a mi országunk sokkal higgadtabb, minthogy ilyen kilengésekre ragadtassa el magát.

— És a szászok — kérdelem, — akik mint Elnök ur is tudni fogja, most a május 18-iki nagy segesvári Sachsentagyon sorsdöntő nagy lépésre készülnek?

— Az erdélyi szászok és a bányászok svábokat komoly, megfontolt népfajnak ismerem — mondja Maniu Gyula. Azt hiszem, hogy mérlegelni fogják az adott helyzetet és körülményeket, amikben élnek és nem fognak megdöglősen határozni. Egyelőre tehát nem is szabad nekünk kívülállóknak beavatkoznunk, vagy őket elhatározásaikban befolyásolni. Majd ha határoztak, akkor élhetünk természetesen a jogos kritikával és levonhatjuk a következményeket.

A MAGYAR PÁRT POLITIKÁJA

— Hiszen én nem helyesletem soha a Magyar Párt politikáját sem. Kár volt bizonyos esetekben verekedve, kiabálva

követelni jogokat és sérelmek orvoslását kérni, amikor azt békés megegyezéssel és beleilleszkedő politikával sokkal könnyebben el lehetett volna érni. Sokkal könnyebben elintézhető egy kérvény a törvényesség keretein belül, mint egy hangos szóval beadott követelés.

— En az impérium átvételekor is azon voltam, hogy a volt magyar tisztviselők, a változott viszonyok következtében is maradjanak meg a helyükön, tegyenek esküt, sokan tettek is, sokat ki is neveztettem, de a legtöbb a hivatalos magyar pártpolitika befolyása következtében visszavonta az esküt és repatriált.

Holott a magyarországi emigrációnak na-

A konverzió

— Mi a véleménye az új konverzióról — kérdelem Maniut.

— Erről nem tartom alkalmasnak nyilatkozni. Én annakidején, amikor én voltam kormányon, két törvényjavaslatot készítettem a konverzióra vonatkozólag. Nem tudom, hogy váltak volna be a gyakorlatban, mint ahogy ennek az új törvénynek a hatásait sem jósolhatom meg előre. Kritizálni pedig csak akkor lehet, ha azt az ember dokumentumok és bizonyítékok birtokában csinálja, ehhez pedig most semmi kedvem sincsen, hiszen olyan szép a természet — és következő programja — Miniszter ur? — kérdelem.

— Programom? Holnap reggel 6-kor felkelni, kimenni a hegyekbe és este lefeküdni. Van ennél ideálisabb politikai

gyon sok esetben illúziótromboló fináléja volt, mert a kis Magyarország természetesen nem tudta elhelyezni az utódállamokból nagyszámú repatriált magyar tisztviselőket és ilyenformán sok érdemes magyar tisztviselő kenyértelen-né vált.

A REVIZIO

— Pedig ez a magyar pártpolitika ugy sem tudta és nem is fogja tudni megváltoztatni a mai helyzetet, a változott határokat.

(— Ime itt a revízió kérdése — villan át az agyamon.)

— Ennek így kellett történnie és így kell maradnia — fejezi be ezt a témát energikusan Maniu.

program? Eltöltök még itt egy pár napot, aztán hazamegyek egy kicsit Badacsonyba, Bukarest? Talán oda is, nem tudom.

Még egy kérdés. Titulescu és a genfi egyezmény?

— Titulescu az utolsó hónapokban emberfeletti munkát végzett, ezt senki sem vitathatja el tőle és ezért feltétlenül elismerés jár neki úgy a kormány, mint pártja részéről.

— Miniszter ural! — mondom — most is, hogy a legnagyobb visszavonultságban él itt Szováta, állandóan hasábkön keresztül, a legképtelenebb verziókban foglalkoznak a lapok.

— Ugyan miért? — kérdi mosolyogva Maniu, — hiszen nem csináltam, nem követtem el semmit.

A vizsgálóbíró előtt egyöntetűen tagadnak az arzénos asszonyok

Arad, április 26

A világi arzénos asszonyokat — a mint már röviden jelentettük — hétfőn az aradi ügyészre kísérték, ahol a vizsgálóbíró megkezdte kihallgatásukat. Az ügyben meglepő fordulat állt be, mert az asszonyok, akik az eddigi vizsgálat során egyet-mást már beismertek, most körömszakadtáig tagadnak.

Tagadásban van a tömeggyilkosság főszereplője, Duma Florica is. Az arzén kutyaszó falusi asszony, aki a csendőrségen a közvetlen és közvetett módon végrehajtott mérgezések egész sorozatát vallotta be, kijelentette, hogy „gyilkosságról szó sem lehet!” Igaz ugyan, hogy egyszer légyapír-öldatot közvetített, de nem állt szándékában gyilkolni vele. Példaképpen megemlíti, hogy egyszer maga is ilyen módon akart véget vetni életének. Férje rosszul bánt vele, mire légyapír-öldatot ivott, de nem halt bele.

— Kévéssel azután — folytatja vallomását a mérgekeverő Florica — eljött hozzám Borbély Katica, aki erősen panaszkodott a szeretőjére. Légyapír-öldatot kért tőlem. Adtam is neki, ő azonban nem merte felhasználni, hanem továbbította Sebestyennének, aki az arzén vizsont Todoroiu Pál feleségének adta.

Todoroiu erre kijelenti, hogy arzén senkitől sem kapott.

Duma Florica védelmét egyébként Arad egyik legismertebb kriminalistája Dante Ghermann dr. vállalta el, aki már a kihallgatások során az előterjesztések egész sorozatával élt a vizsgálóbíró előtt. Elsősorban orvosi vizsgálatot kér annak a megállapítására, hogy védecét a csendőrségen napokon keresztül bántalmazták. Azonkívül a Duma Floricánál

talált mérge vegyelemzésére orvosi és vegyész bizottság delegálását kéri. Az ügyvéd szerint már ez az analízis is megállapíthatja, hogy a vád nevétséges, mert ez az oldat nem elegendő arra, hogy egy embert megöljenek vele. Állítása igazolására megemlíti az első arzén esetet, amely négy évvel ezelőtt játszódott le Kürtös községben. Egy Don Traján nevű gazdálkodó, rejtélyes körülmények között, hirtelen meghalt. A faluban azt suttogták, hogy a gazdát felesége és lánya tette el a láb alól. A megéjtett boncolás során az elhunyt testében tényleg találtak arzént, az orvosi szakértők véleménye szerint ez azonban nem

A pesti lapok Tutsek Piroskáról

Budapest, április 26.

A B. L. tegnapi számában részletesen beszámolt arról a jelentős sikerről, amellyel Tutsek Piroka brassói énekesnő Budapest a magyar Operaházban szerepelt. A közönség hatalmas ünneplésben részesítette a művésznőt, aki egyetlen szereplésével befutott a budapesti színpadon.

Tutsek Piroka vendéjátéka vasárnap este volt és így csak a keddi reggeli budapesti lapok foglalkozhattak a jelentős zenei eseménnyel, annak érdeme szerint. A keddi reggeli budapesti lapok szokatlan melegséggel irak az eddigi Budapestben ismeretlen Tutsek Pirokáról és ha itt-ott kritikát is hallatnak, általában és végeredményében nagyszerű énektudását és pompás hanganyagát kihangsúlyozzák. Általában a budapesti lapok megállapítják, hogy Opera színpadokon első bemutatkozása alkalmával ritkán ér el énekesnő olyan nagy sikert, mint amelyet az erdélyi Tutsek Piroka elért.

Budapesti tudósítónk jelentése szerint a nagyobb magyar lapok a következőkben szegzik le véleményüket:

Pesti Napló: Vasárnap este az Operában Amneris szerepében hallottuk Tutsek Pirokát, a kitűnő erdélyi énekesnőt, aki Medek Annának kiváló és méltó tanítványaként mutatkozott be. Ikernővérevel együtt már több alkalommal szerepelt hangverseny dobogón, de színpadon csak most először lépett fel. Eppen ezért meglepő a játék-készsége, hanganyaga pedig szépcengésű, meleg mezzoszoprán, amely a drámai követelményeknek különösen a magas regiszterekben felelt meg.

Haladjunk a korral!

Téessünk cipőnkre

PALMA OKMA

tartótalpat!

Nem csuszlik, nem ázik át, mindig könnyed járást biztosít!

— Eppen ezért — mondom, — mert ez a nagy és rejtélyes visszavonultság foglalkoztatja és érdekli a legjobban az embereket.

Az ebéd ideje rohamosan közeledik. Maniu elnézésünket kéri és felmegy a Doina-villában levő lakására és pár perccel belül visszatér egy üveg kitűnő Cointreau-likörrel a zsebében.

— A kis unokahugom küldte, kóstoljuk meg, invitál a kis vendéglőbe, ahol vezérkarával együtt étkezik.

Sikerül még egy pár szót Maniu intimusaival is beszélnem.

A Vajda-konfliktusról kérdezősködöm és arról, hogy Maniu mikor veszi át pártja irányítását.

— Vajda—Maniu konfliktus nincs és nem is létezett, csak a lapok fantáziájában, hangzik az energikus válasz.

Lehetnek kisebb félreértések és ellentétek két ember között, amik azonban elsimulnak, ha az ország érdekéről van szó.

Ami a pártot illeti, Maniu már is átvette pártja irányítását és mint eddig is, úgy most is aktíven kívánja vezetni a párt ügyeit.

Bucsum. Maniu barátságosan kezelt fog. Amikor az ajtóban vagyok, még egyszer megszólít:

— Aztán, ne figurázzon ki, Szerkesztő ur, mert összeveszünk...

BENCZEL BÉLA

lehetett elegendő a halálhoz. A gazda megölésével vádolt asszonyokat annakidején úgy az aradi törvényszék, mint a temesvári tábla felmentette.

Az arzénos asszonyok letartóztatását kedden a törvényszék vádtanácsa is megerősítette s egyben elrendelte a 50 napos vizsgálati fogságot.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata fontos segéd-eszközt képez. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek közt olommérgezésnél, mint specifikus ellenszer kitűnően beválk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható

Az alacsonyabb regiszterekben is látszott azonban a hangnak énekkultúrája és az énekesnő pompás tanultsága. Hanganyaga azonban a mélyebb regiszterekben is fejlődőképes. Meglepett volt tiszta és értelmes szövegkijelése.

Pesti Napló: megállapítja, hogy Tutsek Pirokának pompásan kiművelt, erőteljes mezzoszoprán hangja van, amelyet meggyőző pártosszal tud használni. Nemcsak zenei, de színes stílusa is meglepő intelligenciát árul el. Egyike Tutsek Piroka — mondja a lap — azoknak a fiatal énekművészeknek, akikről a legtöbbet várhatjuk.

Magyarság: Tutsek Pirokának terjedelmes és különösen a magas regiszterekben diadalmasan kibontakozó hanganyaga van. Bemutatkozása úgy lenyűgözte a publikumot, hogy az a fiatal és ismeretlen művésznőt melegen ünnepelte. Tutsek Piroka jól megérdemelt tapsvihart aratott. A Magyarság megállapítja, hogy énektudása és hangja semmi kívánnivalót nem hagy hátra, de az objektív megköveteli, hogy leszegessék, hogy a művésznő helyenkint még magasán intónál.

Budapesti Hírlap: Mindenkit meglepett — írja a lap — Tutsek Piroka hangjának zengő erejével és meglepő ének-kultúrájával. A fiatal énekesnőnek csiszolt énektechnikája és remek frazirozása van, amely a papnő szólamában is érvényesült. Helyenkint gyengén intónál, de ez bizonyára első szereplése lámpalázának tudható be.

Nemzeti Újság: Tutsek Piroka színpad alakítása biztos volt. Rokonszenves megjelése is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy nagy és megérdemelt sikert aratott. Az énekesnő hangja terjedelmes mezzoszoprán és bár hangvétele még helyenkint bizonytalan, de biztosak vagyunk benne, hogy idővel énektechnikájának ez a kezdeti nehézsége is elmúlik.

A PÁRISI MINTAVÁSÁR-RA

MÁJUS 13-29

MEGY EZ ÉVBEN, MINDEN ERDÉLYI KERESKEDŐ ÉS IPAROS VÁSÁRLÁSÁIT ESZKÖZÖLNI

1932-ben 390.000 m² / 7750 kiállító / 2.000.000 látogató

A vásárigazolvány tulajdonosainak jelentékeny egyéni utazási kedvezmények vannak.

Társasutazás Kolozsvárról.

Vásárigazolványok és felvilágosítások:

AGENT COMMERCIAL DE FRANCE, 1. STR. MATIA, CLUJ.

Négyhatalmi helyett háromhatalmi

A washingtoni tárgyalások szenzációs eredményei

Németország és Olaszország is sürgősen Amerikába küldték delegátusaikat

Washington, április 26.

Az európai politika színtere hirtelen Washingtonba tevődött át. MacDonald és Roosevelt között teljes megállapodás jött létre és olyan fontos megállapodást kötöttek, amely valamennyi európai államot izgalomba hozott.

Az amerikai lapok jelentése szerint Anglia és Amerika eddig az alábbi kérdésekben jutott teljes megállapodásra:

1. Megállapodott a két államférfi abban, hogy úgy a dollárt, mint az angolfontot stabilizálják. Lehetőleg a mai árfolyam alapján történik meg ez a stabilizáció.

2. A két állam delegátusa kötelezte magát arra, hogy a valuta mesteresége elértéktelenítésére nem tesznek több lépéseket és arra nézve is kötelezettséget vállaltak, hogy ebben a kérdésben többé nem játsszák ki egymást.

3. Ugy Roosevelt, mint MacDonald leszegelték, hogy a vámfalak lerombolását óhajtják és ennek kapcsán mesteres, de nemzetközileg ellenőrzött inflációval fokozzák a világpiacokra kerülő áruk árát.

4. A háborús adósságok rendezésének kérdését kölcsönös megegyezéssel most nem tárgyalják.

5. Ugyancsak nem kísérleteznek egyelőre az ezüstdíszes pénz bevezetésével sem.

MacDonald és Roosevelt a tárgyalásokról közös kommunikét is kiadtak és abban még nem közlik ilyen határozottsággal a megállapodások eredményeit, de rámutatnak arra, hogy „csodálatra méltó módon” sikerült a kérdésekben megegyezésre jutni. A közös kommuniké kihangsúlyozza, hogy ezek csak előzetes megállapodások és hogy a végleges parafálását a londoni világgazdasági konferenciának kell szolgáztatni.

Berlin államtanácsot tartott és azonnal Amerikába küldötte a Nemzeti Bank elnökét

Berlinben a megállapodás híre óriási izgalmat keltett. Berlin politikai és gazdasági körei tisztán látják, hogy itt Közép- és Kelet-Európa terhére történt a megállapodás.

Berlinben megállapítják, hogy ez a megállapodás nem egyéb, mint az angolok, amerikaiak és franciák politikai megállapodása a gazdasági megegyezés leple alatt.

Berlinnek ebben a megállapításában igaz is van. Ez a gazdasági megállapodás gyakorlatilag is közös platformra lép.

Mivel ebben a gazdasági összeműködésben nem hallgatták meg és nem vonták be sem Németországot, sem Olaszországot, voltaképpen Washingtonban nem történt egyéb, mint gazdasági szálakkal összekovácsolták a nyugati nagyhatalmak direktóriumát szemben azzal a négyhatalmi direktóriummal, amelynek revíziós céljai is voltak.

A németországi izgalmat mi sem jellemzi jobban, minthogy Hitler, a hír kiapattása után, azonnal egybehozta az állam-gazdasági tanácsot. A tanácskozás titokban és idegesen folyik és azoknak eredményeképpen azt a parancsot kapta Schacht, a Birodalmi Bank elnöke, hogy azonnal utazzék ki Washingtonba és kapcsolódjék a dolgokba addig, amíg nem késő.

Még idegesebbé tette a hangulatot, mikor híre jött, hogy Mussolini is türelmetlen és kormánya pénzügyminiszterét, Lungot, szintén Amerikába küldötte.

Németország és Olaszország nem akar kimaradni a gazdasági megállapodásból, mert tisztában van azzal, hogy az angol-amerikai-francia gazdasági összefogás olyan hatalmasság, amellyel az, aki kívül maradt, megurkozni nem tud.

Washington minden lépése most nagyon komoly. Így nagyon idegesíti az autarkia berendezett Német- és Olaszországot az is, hogy washingtoni jelentések szerint Papek amerikai lengyel követ megbízást kapott volna arra, hogy a Lukaresti agrárkonferencia megállapodásait és dokumentumait azonnal terjesse elő.

A dunai agrárállamok agrár-érdekeit is favorizálja tehát a négyhatalmi politikai direktóriumtól hirtelen háromhatalmi gazdasági direktóriumra utalakult alakulat.

KIPATTANT A KANADAI TITOK IS

Ma délelőtt még idegesebb lett Európában a hangulat. Robes, Kanada pénzügy-

minisztere Washingtonban ugyanis a konferencián bejelentette, hogy

Kanada titokban, két héttel ezelőtt szintén letért az aranyalapról. Kanada, mint ismeretes, a font dezertálása után nem hagyta ott az aranyalapot, hanem most, az amerikai bankpánik

nyomán, csak az arany kivételét tiltotta be.

Ujabbán aztán a kanadai kormány kimondta, hogy nem váltja be aranyra a jelentkező bankjegytulajdonosokat. Robes pénzügyminiszter most végre a konferencián nyíltan bevallotta, hogy en-

BÁRO NOPCSA FERENC, a Bécsben élő magyar tudós megdöbbentő tragédiája

Idegrohamában agyonlőtte titkárát, aztán sajátmagával végzett

Bécs, április 26

Az osztrák fővárosban nagy feltűnést keltő gyilkosság és öngyilkosság történt, amely közelről érdekli a magyar tudományos világot is, a tragédia főhőse pedig Erdélyben is jól ismert dévai származású mágus és világhírű tudós: báró Nopcsa Ferenc dr.

Báró Nopcsa Ferenc tudományos munkálkodása Magyarországon kezdődött, azonban rövidesen Bécsbe tette át székhelyét és az osztrák tudományos világ egyik legnagyobb értékű tagja volt. Az utóbbi időben idegzavarai voltak s talán éppen egy ilyen idegroham idézte elő a borzalmas tragédiát is.

A még javakorban levő tudós kedden délelőtt revolvért rántott, lelőtte Ba-

jazid Elmas Doda nevű albán titkárát s aztán maga ellen fordította a fegyvert.

A golyó az agyát rongosította szét és azonnali halált okozott. Hátrahagyott búcsulevélemben azt írja, hogy nem tudja tovább elviselni ezt az életet s ezért lelőni titkárát és végez önmagával is.

Az öngyilkos tudós báró Nopcsa Eleknek, a főrendiház örökös tagjának és Zelenszka Matild grófnőnek volt a fia. Déván született 1877-ben és egyideig az ottani második huszárezredben teljesített szolgálatot. A családnak hatalmas birtokai voltak Erdélyben egészen mindaddig, amíg az agrárreform ki nem sajátította őket.

Nopcsa Ferenc dr. tragédiája igen nagy feltűnést keltett Budapesten is.

Buding temesvári korcsmáros 15 napig ül a Hitler-rajongásért

Kedélyes tárgyalás a hadbírószágon

Temesvár, április 26.

Jelentettük annak idején, hogy a legutóbbi német választások lezajlása után Buding Géza temesvári sváb korcsmáros afölötti örömeiben, hogy Hitler győzelmet aratott, kitűzte korcsmájára Hitler horogkeresztet zászlóját. Buding korcsmáros a temesvári svábok egyik hitlerista vezére s így azt hitte, hogy szabad neki Hitler győzelmét a horogkeresztet zászlóval ünnepelni. A hatóságok azonban más véleményen voltak. Budingot letartóztatták és ügye a hadbírószágon elé került, amely ötven napi vizsgálati fogság után kedden kezdte meg a nem mindennapi érdekességű ügy tárgyalását.

Budingot egyébként a vizsgálati fogság ideje alatt a fővezér, ifjabb Cuza is meg-

látogatta.

A hadbírószágon rendes ötös tanácsa előtt a vádat Stoicu kapitány hadbírószági ügyész képviselte, aki lázítási kísérlet címén emelt vádat Buding ellen. A vádirat szerint a sváb korcsmáros a lázítási kísérletet a zászló kitűzésével követte el, miután az a bizonyos zászló joggal sérti a lakosság egy részét. Ugy az ügyész, mint a tárgyalás során maga az elnök is több ízben hangoztatta, hogy az ítéletnek példamutatónak kell lennie, nehogy a csernovici sajnálatos események újra megismétlődjenek.

A védelmet Nicorescu Eusebius dr. látta el. Védőbeszéde tulajdonképpen hatalmas „bevezetésből” állott, amennyiben egy félóra hosszat beszélt a Mussolini és

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Speciális kezelések, speciális berendezések

asthma, migrén, szénalázás
beteglek részére.

nél is tovább ment és az aranyalapról letért anélkül, hogy ezt bejelentette és az érdekelt államoknak tudtára adta volna.

Ez az „összeesküvés”, amely így szélesül és távol, hihetetlen izgalomba hozta mindazokat az államokat, amelyek továbbra is görcsösen ragaszkodnak az aranyalapú pénzhez, így elsősorban Németországot és Olaszországot.

A franciák is államtanácsot tartottak

Párisi jelentések szerint Lebrun köztársasági elnök elnöklése alatt ma államtanács volt, amelyen Franciaország kijelentette, hogy

nem járul hozzá Anglia és Franciaország washingtoni egyezményéhez.

Franciaország — így szól az államtanács határozata —

nem járul hozzá ahhoz, hogy a frankot újra stabilizálják.

A fegyverkezés korlátozásait illetőleg az államtanács úgy döntött, hogy csak abban az esetben megy bele a MacDonald-féle leszerelési tervzetbe, ha

Amerika írásban garantálja, hogy támadás esetén Franciaországot fegyveresen támogatja.

Hitler-féle nemzeti újjászüléti politikáról. Végül is az elnök félbeszakította és a hallgatóság hangos derüje között szólott rá, hogy „miután Mussolinin és Hitler eléggé megvédte, védje most meg szégyény Budingot, a vádlottat is!” A másik védő, Jorgovan Sava Topliceanu egy hosszabb cikket akarta felolvasni a bíróság előtt, mire az elnök tréfás kétségeskedéssel jegyezte meg, hogy „miért nem inkább Cuza írásából idéz a védő ur?” Az ítéletet déli 12 órakor hirdette ki a bíróság.

Budingot 15 napi elzárással sújtotta, a vizsgálati fogságot azonban nem számította be.

Ezenkívül 5 ezer lejnyi pénzbüntetést is fizetnie kell a vádlottnak. Az ítélet jogerős.

A tárgyalás során az ügyész sajtószemlét tartott a romániai német politika irányzatáról és elítélően ismertette a Kronstädter Zeitung egyik cikkét, amely az erdélyi szász politika új nagynémet orientációjáról szól.

Ítélet nélkül belejezték a Macsek-per

Belgrád, április 26.

A B. L. más helyen beszámol a Macsek-per mai tárgyalásáról.

A belgrádi államvédelmi bíróság a Macsek-per tárgyalását kedden este ítélet nélkül befejezte azzal, hogy ítéletet néhány nap múlva hirdet.

A bíróság nem állapította meg az ítélethirdetés pontosabb dátumát.

— CSECSEMŐ, MINT KÉM. Egy svájci nő a dadával, aki néhányhetes csecsemőt tartott a karján, át akart jutni a határon. Orvosi bizonyítvány igazolta, hogy a gyermek csak úgy maradhat életben, ha svájci tejjel táplálják s svájci levegőt szí. A határrendőrség a síró-rívó gyermeket mégis kifejtette a polyából, de a legszorgosabb vizsgálát sem talál semmi gyanúsat. Az anya már hozzáfogott a gyermek bepólyázásához, amikor a csecsemő kiejtette szájából a cuclit. A cucliból apró papírtekercs hullott ki, amelyen két fontos erőd tervezetét fedezték föl.

HIREK

Igy gratuláltok ti!

(Szemelőnyek a Hitler 44-ik születésnapjára befutott sürgőnyhalmazból.)

Bismarck (a tulvilágról):

Ne vegye zokon, de amikor Ön Németország kancellárja lett, a Bismarckomba nevettem!

Einstein professzor:

Egy kő (ein Stein) esett le a szívemről, amikor otthagytam Németországot, de azért nem haragszom magára! Lüssa, meghívott Páris és Madrid. Az egyik tanácsokról születésnapja alkalmából szívesen lemondok a javára. Kapja meg a spanyolt!

Bruno Walter, a híres karmester:

A maga helyében az összes karmestereket eltanácsolnám Németországból. Nem tűrném, hogy más is dirigáljon ..

Egy kerekgyártó:

Mit is ajándékozhatna egy szegény iparos Führerséged születésnapjára? Küldtem egy kerekét. Tessék elfogadni, ugyanis sok van belőle raktáron. Nekem nem hiányzik.

Ugy hallottam, hogy Németországban mindenkit elagyabugyalnak, aki nem fajnémet, azaz árja. Alázatosan kérem önt, hogy ne hántalmazzon. Tessék engem a vízben hagyni.

A tenger árja

Gerhardt Hauptmann:

Fogadjon a kegyeibe. Belátom, hogy nem folytattam megfelelő irodalmi munkásságot. Örömmel átírnám „Hannele mennybemenetele” című színművémet, természetesen önrel a címszerepben...

Móricka, kisdíák:

Olvastam, hogy Hitler Bácsi mostand 44. Jó lesz vigyáznia! Én tudom, hogy két 4-es biztos bukást jelent!

Nemes Ferenc

— MÍLYEN IDŐ LESZ? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint lassú enyhülés és változatlan felhős idő várható. Délkeleten kisebb esők lehetségesek.

— SZÉKELY VISELET NIZZABAN. Csikszeredáról jelentik: A múlt hetekben zajlott le nagyszabású ünnepségek keretében — amint a külföldi nagy lapok hírül adják, — Nizzában a népviseletek bemutatója. Ez alkalommal szerepelt első ízben a székely népviselet a külföld nagy nyilvánossága előtt. Bálint József csikmenasági származású székely fiú, aki a párisi angol követség alkalmazottja mutatta be a székely népviseletet és táncokat.

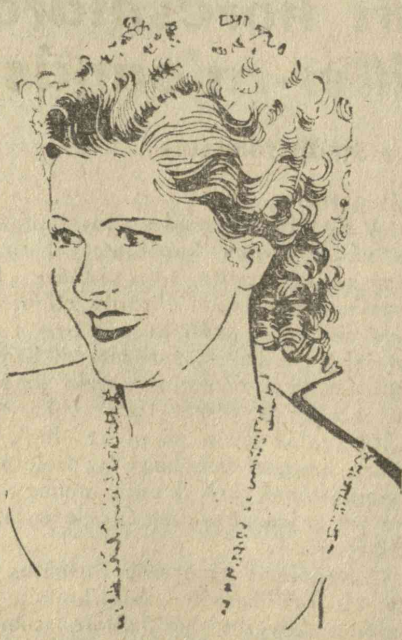
* „MAGYDAR HOZTAD A TAVASZT”, ezt fogják mondani Önnek is, ha az új Elida-Rond szappant használja: levendula, csokor, szegfű, rózsa, orgona, kölnivíz illatokban.

Egy óhajom van csupán:

Szeretném, ha megnézné új filmemet, amelyet a brassói LUX-MOZGÓ mutat be, remélem, olyan sikerrel, mint bárhol az egész világon!

CSÁBITSON EL KEREM!

Partnereim: a mulatságos Szőke Szakáll, a szimpatikus Georg Alexander és a dörmögő Adele Sandrock. — Remek muzsika, jókedv és hangulat várja Önt.

LIANE HAID

A SZABADON ENGEDETT VICKERS-MÉRNÖKÖK,

akik utban vannak London felé.

Miss Edith Rogers, az Egyesült Államok képviselőházának tagja, a selyemharisnya divatjában látja a gazdasági válság okát Amerikában... Ne gondoljuk azonban, hogy a derék miset erkölcsi megfontolások vezetnek ebben a feltevéseben, mondván, hogy amíg a nők gyapotharinyját viseltek, addig a gazdasági életnek semmi baja sem volt. A képviselőnő, minden erkölcsi szemponttól mentesen, kizárólag csak azért kárhoztatja a selyemharisnya divatját, mert ezáltal az amerikai gyapothermelő vállalatok elesnek a piactól és ezt a válságot méri az egész pénzpiac. Lám, mégis jó dolog a nő az alkotmányban, férjember ugyan rá nem jött volna a válságnak erre az egyszerű okára! Azt persze mondanunk sem kell, hogy Miss Rogers egyáltalán mozgalmat is indított gyapotharinya viselésére, remélvén, hogy ezáltal talpraállítja a tántorgó gazdasági életet. „Önértékes amerikai nő csak gyapotharinyában jár!” — SOS. A gyapotharinya kihúz a vízből! — Gyapotharinyaviselésből fakad a jólét! — egészen bizonyos, hogy a leleményes képviselőnő ilyen feliratu plakátokkal árasztja majd el Amerikát, a szent ügynek a lehető... legrosszabb propagandát csinálva ilyenformán. Mert ha a kiváló és bizonyára gyapot (kék) harinyában járó politikuskő igazán ismerné a nőket, akkor semmiesetre sem politikai és gazdasági jelszavakkal igyekeznék asszonytársait meggyőzni, hanem — ravaszul — gondoskodott volna arról, hogy a gyapotharinya viselése a divat legújabb szenzációja, alkotása, követelménye legyen. És ha Miss Rogers titkos aknamunkájának révén egy szép napra megdőlt volna a selyemharisnya uralma, hogy a divat és elegancia csúcspontját a gyapotharinya jelentse ezután, akkor másnap helyreáll a gyapotpiac régi gazdasága. Hogy azonban ettől a gazdasági jólét is helyreállt volna-e, — az már más kérdés és nem is tartozik ide...

— NAGYVÁRADAI HIREK. Tudósítónk jelenti: A nagyváradi törvényszék most foglalkozott Bikan János, Főnagy Imre és Szabó Mihály erdőgyaraki legények ügyével, akik február hónapban meglehetősen kezdetleges 100 lejeseket gyártottak s a hamis ércpénzeket forgalomba is hozták. A törvényszék a pénzhamisító legényeket két-két hónapi fegyházbüntetéssel sújtotta. — A nagyváradi pénzügyigazgatóság az esedékes nyugdíjak kifizetésére 5 millió lej érkezett. A nyugdíjak folyósítását szerdán kezdi meg a pénzügyigazgatóság.

— TIZ NAPJA FEKÜDT HOLTAN A LAKÁSÁBAN. Bukarestből jelentik: Borzalmas élményben volt része a Vissanti utca lakóinak, akik észrevették, hogy Spirescu. Ilie mozdonyvezető már napok óta nem hagyja el a lakását. Rosszat sejtve a lakás elé mentek, ahonnan penetráns büz áradt az utcára. Minthogy a lakás zárva volt, a szomszédok feltörték az ajtót s behatoltak a szobába. Az ágyon ott feküdt a mozdonyvezető erősen oszlásnak induló holtteste. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Spirescu, akivel szívizékhűdés végzett, mintegy 10 napja fekszik már halva a lezárt lakásban. A mozdonyvezető családja vidéken tartózkodott s most is csak a véletlen fedezte fel a szomszédokkal a megdöbbenő taragédiát.

— ÉRTESÍTÉS. Tekintettel arra, hogy a husvét hétben megszavazott és a hivatalos lap 88-ik számában megjelent adósság-rende (konverziós) törvénnyel kapcsolatosan, úgy helyből, mint vidékről naponta nagyszámmal keresnek fel és kérnek utbaigazítást, az egyöntetű és gyors informálás érdekében az e törvénnyel kapcsolatos fontosabb tudnivalókat füzetekben megfelelő számban kinyomatot és április 25-től kezdve díjtalanul bocsátom az érdekeltek rendelkezésére. Vidéki szerveinknek postán küldöm meg. E célra felhasználom a Gyárfás Elemér szenátor ur segítségével a kiskiküllővármegyei nagygyűlés elnöksége által készített és saját körzetében kibocsátott tájékoztatót. Mint legsürgősebb tudnivalót, e helyen is közlöm, hogy a korábbi rendelkezések szerint a váltó utjától ideje április 26-tól november 1-ig meg leti hosszabbítva. Szabó Béni képviselő, Brassó.

— ARADMEGYÉBEN TILOS A DEKTEKTOROS RÁDIÓKÉSZÜLÉK. Tudósítónk jelenti: Az aradi postaigazgatóságra érkező rendelet érkezett, amely szerint Arad megye területén tilos a dektektoros rádiókészülékek használata. A furcsa intézkedésnek az rejlik a háttérben, hogy a határszálló élő aradmegyeiek ezzel a készülékkel inkább a szomszédos külföldi adókat — így Budapestet is — foghatják, míg ugyanakkor a bukaresti rádió műsorait nem élvezhetik.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Ilkosz Mária 6 éves mezőbörkényi kislány szülei távollétében a tüzhelyen levő forróvízes katlanba esett és halálra forrta magát. — Brancu Gergely 60 éves országlai gazda egy csónakon akart a megáradt Maroson keresztül menni. A folyó közepén az ár felfordította a rozoga ladikot s az idős gazda a vízbe fulladt. — Mezőszabád község közelében egy 139-es rendszámot viselő dési autóbuzs volántörés következtében az utcséli árokba zuhant és pozdorjává zúzódt. Az autóbuzson ülő 20 utas közül 15 kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. — Somogyi Ferenc, a marosmegyei Geges község egyik legmódosabb gazdálkodója, ez év januárjában feljelentette Miklós fiát, aki pénzszerzéséből 80 ezer lej értékű ékszert és készpénzt lopott, majd Marosvásárhelyre szökött. A marosvásárhelyi rendőrség most letartóztatta a szökevényt, aki az ékszerek javarésztét kültekki orgazdának már eladta. A fiatal Somogyit a vizsgálat lefolytatása végett falujába kísérték.

— Felelőtlen politikai agitáció Csikmegyében. Csikszeredáról jelentik: Megirtuk, hogy Florea volt igazságügyi miniszter egyik embere, egy volt segédjegyző, Csikban is elő akarja készíteni az udvarhelyihez hasonló „zászlóbonatást”. Ugy látszik, a kérdést sikeresen oldotta meg.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

dotta meg a megye vezetőinél, mert most a székely községeket rója és agítja az elkövetkezendő nagygyűlés érdekében. Az értelmes székelyek meghallgatják a látogatót, de a nagy megomozdulásból nem kérnek. Az idők megtanították arra, hogy az olyan emberek, akik csak politikai maszlagolás címén jelennek meg előttük, mandátumot akarnak egy újabb választás során, hogy aztán annak birtokában kalózkodhassanak pont a székely érdekek ellen. A mulatós igazolja, hogy egyetlen megválasztott román képviselő sem tett semmit a nélkülözésekkel küzdő csikiak érdekében.

— SZATMÁRI HIREK. Tudósítónk jelenti: A hétfőről-keddre virradó éjszaka ismeretlen tettesek jártak Sándor Ödön szatmári üzletben, ahonnan nagymennyiségű husarut, egy 500 lejes közsörükövet és némi készpénzt zsákmányoltak. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a betörést egy Sink István nevű máramaroszigeti fiatalember követte el, akinek egy feszítőszerszámja a betörés színhelyén maradt. Sinket körözi a rendőrség. — Ugyancsak az elmúlt éjszaka három ismeretlen tettes a szatmármegyei Batiz község közelében megállásra kényszerített egy katonára megrakott szekert. Az utonálkötő az áru nagyrésztét magukhoz vették, azután nyomtalanul eltűntek a sötétségben. A rendőrség most abban az irányban is vizsgálatait indította, hogy nem csempésztek-e az árut. Libig Pinkász szatmári kereskedő, az áru tulajdonosa azt állítja, hogy a szekér egy falusi vásárról igyekezett hazafelé. Az ellopott holmit egyébként hiánytalanul megtalálták egy utcséli árokban. A nyomozás folyik.

— JUBILÁRIS ÜNNEPLÉS. Pap Lejos dr-t, a brassói izraelita hitközség köztitkárságban álló főrabiját, 70-ik születésnapja alkalmából a hitközség vezetői, hívei, barátai és ismerősei meleg ünnepségekben részesítették. Pap főrabbi, aki 53 éve van Brassóban, több mint egy évtizede visszavonult a nyilvános szerepléstől.

— SZILÁGYOSOMLYÓI HIREK. Szilágyosomlyóról jelentik: Csóka Miklós 44 éves négy gyermekes szilágyosomlyói szőlősgazda vasárnap este ittas állapotban ballagott hazafelé. Utja a megáradt Kraszna folyó mentén vitt keresztül. Az ittas ember hirtelen megtántorodott és belezuhan a vízbe. Segélykiáltásaira odasietett Farnas József csizmadamester, aki a hirtelen leszálló sötétségben már nem tudott a szerencsétlen ember segítségére sietni. Csóka hozzátartozói egész éjszaka használaton keresték a part mentén a szerencsétlenül járt férfi holttestét. A vízbe fulladt gazdálkodót békén a csendőrség haláza ki a megáradt folyóból. — Farkas Imre megyei erdőmérnök vasárnap este a szomszédában lakó gazdatisztnél vacsorázott. Távollétében ismeretlen tettesek hatoltak lakásába, akik felfeszítették íróasztala fiókját s onnan 250 ezer lej értékű váltót, valamint 20 ezer lej készpénzt zsákmányoltak. A betörők hat rendőrhát és nagymennyiségű fegyverműt is magukkal vittek. A nyomozás folyik.

— OPERÁCIÓ KONYHAKÉSSEL. Temesvárról jelentik: Bistrián George, a szörényi megyei Almafa község „javasembere” egy sérvben szenvedő asszonyon konyhakéses operációt hajtott végre. A kuruzsló hat centiméteres mély sebet ejtett a páciensén, akinek a hasából öklönyi zsírréteget vágott ki, majd miután a beleket is összevagdalta, bevarta a sebet. A szerencsétlen asszony két nappal a műtét után belehalt sérüléseibe. A falusi csendőrség a kuruzslót átadta a karánszékható ügyészségnek.

— TEMESVÁRI HIREK. Tudósítónk jelenti: Gábor Livius dr. temesvári főpolgármester Bukarestbe utazott, ahol Madgearu pénzügyminisztert a mozikra végtelenen ható új törvény visszavonására akarja rávenni. Amennyiben intervenciója nem jár kellő sikerrel, úgy az összes temesvári városi és magánmozik bizonytalan időre sztrájkba lépnek. — Sulyos szerencsétlenség történt a városi gázgyárban, ahol az egyik elektromotor dugulás következtében fellobbant. A kikapódó lángok négy közelben álló munkást sebesítettek meg. A vizsgálat folyik. — Czeluiz Eszter, híres bántási főzóna vezetője, a „hideg-büffe” kiállítását rendezett. Az édes kiállítás több száz háziasszonyt láttatott meg.

„MEDVE“ gyógyszertára
Nagyszeben – Sibiu

SPORT

Összeállították az osztrákok elleni magyar válogatott csapatot

Budapest, április 26

A közép-európai labdarúgás elsősegélyt folyó nagy küzdelemnek fontos állomása lesz a vasárnapi magyar-osztrák válogatott mérkőzés.

Az osztrák-cseh-magyar harmas évtizedek óta tartó harca a tavasszal új erővel lobbant fel. Az elparentált magyarok könnyen verték a cseheket, akik viszont az osztrák csapatot verték. Az első az azonban nem csupán a papíron látható eredmények szerint alakul ki a magyarok javára. A zöld gyepen is be kell bizonyítani, hogy valóban jobbak a csehnél és az osztráknál.

A vasárnapi budapesti mérkőzésen nagy tét forog kockán. Az osztrákok a cseh vereség, a magyarok a rossz turendmények miatt igyekeznek a nemzetközi mérlegen javítani.

Az osztrákok nagyrészt a londoni együttest küldik harcba, jól összeszokott, önbizalommal telt csapatot. A magyarok valamivel rosszabbul állanak. Sárosi nem gyógyult fel teljesen, Szabó kapus most

tanában bizonytalan. Teleky középcsatár nem eléggé harcos természetű. Eöry még nincs hozzáedződve a nagy nemzetközi harcokhoz. Mégis, ma talán ez a legjobb csapat, melyet Nádas Ödön szövetségi kapitány a következőképp állított össze:

Szabó

Korányi—Biró

Barátky—Sárosi—Lázár

Markos—Cseh—Teleky—Eöry—Titkos

A csapat tartalékai Sárosi helyébe Lucz, de remélhetőleg nem kerül sor erre, a szintén sérült Lázár helyébe pedig Magyar.

A csapatban legmegbízhatóbb rész a háttérpár. A csatárok közül Markosban sokszor csalódtunk, Cseh jó, Teleky szintén jó irányító. Eöryről remélhető, hogy feltalálja magát. Titkos a legjobb formában levő csatár.

Nagy küzdelem lesz, legalább 40.000 néző. Eredmény? Döntetlen lenne a legigazságosabb.

A Szeged vasárnap és hétfőn Temesvárt, kedden pedig Lugoson játszik.

A torinói főiskolai világbajnokság a következő sportágakat foglalja magába: férfi és női atlétika, férfi és női úszás, vízpoló, kard, tör, épé vias, női tornacsapat-verseny, férfi és női tenisz, evezés, futball, rugby, kosárlabda.

A francia Paul nem 750, hanem csak 705 cm-t ugrott a multheti atlétikai versenyen.

A Camarasescu-Kupa teniszversenyre 21 egyesület nevezett, melyek négy zónába osztva mérkőznek. A selejtezők augusztus 10, a döntő 31-én fejeződik be, a döntő győztese pedig szeptember 18-án mérkőzik a kupavédő TCR-rel.

RAKETT-HUROZÁS
SELYEMHURRAL . . . 220 lej
ANGOL BÉLHURRAL már . . . 270 lej
Videknek 24 órán belül a beküldött útiket postázom
TRITSCH, Sportáruház, BRASSÓ, Str. V. Mihai (Kolostor-utca) 20. sz.

Rövid sporthírek

Moti Spakov, a legkiválóbb romániai ökölvívó Londonból visszatért Bukarestbe.

A prágai Sparta két bukaresti győzelem után Belgrádban mérkőzött a Beogradski SK ellen és vereséget szenvedett 1:2 arányban.

Az egyik román lap szerint a magyar újságírók meghívták a román újságírókat május 15-re Budapestre labdarúgó-mérkőzésre. Bukarest már készülődik és egy héttel az utazás előtt a színészekkel tartanak edző mérkőzést.

A Hungária győzelme ellenére is a harmadik helyen maradt. 1. Ferencváros 29 pont. 2. Újpest 29 pont. 3. Hungária 28 pont. 4. III. kerület 21 pont. 5. Budai 11 pont. 6. Bocskai 19 pont. 7. Kispest 14 pont. 8. Szeged 14 pont. 9. Nemzeti 12 pont. 10. Attila 9 pont. 11. Somogy 5 pont. 12. Soroksár 5 pont.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Két jókarban levő gyapjúfésű eladó. Gözmalom Ghindari. 11040

Eladó alig használt MÁV gyártmányú 4-es gőzgarnitúra, igen kedvező árban. Megtekinthető Barabás Lőrincz úrnál, Estelnic (Jud. Treiscaune). Közlekedési felvilágosítást ad az „Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari rt., Timişoara, Str. Bratianu 5. 1972

Veszek

TÖRMELEK ARANYAT

— magas napi áron, — minden mennyiségben. — Örök, ékszer, látszerészeti cikkek mélyen leszállított áron kaphatók
FUHRMANN JÁNOS
BRASSÓ, KAPU-UTCA 4. SZÁM.

Keresek megvételre teljes jó tejgazdasági berendezést. Ifj. Szamosközy Imre, Csátószeg. 11060

Állást nyer

Főzni tudó minden keresetű ur házhoz, azonnalra. Jelenkezni Béldi szeszgyár, Bodolán. 11057

GESUCHT

tüchtiger, erfahrener
Walk- und Appretur-Meister
bewandert in Woll-Halbwooll-Waren, Streich-und Kammgarnen, Maentel etc. — Ausführlische Offerte samt curriculum vitae, Zeugnisabschriften, Lichtbild. Angabe von Referenzen und genauen Gehaltsansprüchen: **Intreprinderile S. FILDERMAN, Bacău**

Előrangú nagymunkást keresünk azonnalra. Róbert Seiffert et Cie, férfi és női szabóság. Brassó, Hirschert utca 8. 11059

PERFEKT SZAKACSNO KERESTETIK. Brassó, Lövdölderet 3/a. 11061

Keresek 1 és 3 éves gyermek mellé megbízható aszszonyt, vagy leányt, aki a háztartásban is segédkezne. Cím 11064. szám alatt a kiadóban.

Könyvek

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE. Krékne kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házálag készítheti. A legjobb cukraszda otthon negyedannyi költséggel. Ára félváson kötésben 40 lej.

Székességi üzenetek

Mire jó a kávé? Ön arról panaszkodik, hogy nálunk túlságosan sok kávé fogyasztanak. Ez is olyan tévedés, mint amikor a bornemisszák a túlságos alkoholfogyasztás miatt keseregnek, holott pontos statisztikai kimutatások szerint németek, franciák, angolok és oroszok jóval több alkoholt fogyasztanak, mint mi. Amerikában majdnem minden étkezést kávézással kezdenek. A Balkánon literszámmra isszák a kávé, mégpedig mindenféle pótszer és enyhítő keverék nélkül és sem Amerikában, sem a Balkánon nem lehet észrevenni, hogy a kávé akár a halálozás, akár az idegbajok terén valami kártékony befolyással volna. Második kérdés arra irányul, hogy tulajdonképpen mi vezette az emberiséget, amikor a kávé a maga nélkülözhetetlen tápszeri közét iktatta? Ennek bizonyára a kávé izgató hatása az oka? A mi török kávék ösét, a kávé szót az arab eleintén bornak, majd jelentésének tagulásával bogyból főtt italnak értette. Így tehát a kávénak nyilván más volt a neve hajdanában, mert hogy levét csak a XV. század óta szokás inni. Addig az arab alighanem a szemét ette meg, mégpedig pörköltet, vajba fűrésztve. — Hogy figyelme miként terelődött a kávé élvezhetőségére, érdekesen magyarázza meg az a kedves regéje, amely szerint a X. században egy kolostor kecskenyája legelés közben kávéba tévedt és — míg a pástora a menyén babájával játszott — derekasan nekiesett a termésnek. A kolostor előjárósága másnap csodálkozva hallotta, hogy kecskéi egész éjjel be nem hunyták szemüket, hanem vígan ugrándoztak. Mihamar kilírtatta előtte való napi garázdálkodásukat és nem volt nehézkitalálni, hogy szokatlan viselkedésükkel a kávébogó hatása nyilvánult meg. A kolostor előjárói régen törtétek rajta a fejüket, vajjon miként segítsenek azon a bajon, hogy derviseik az éjjeli ájtatosság idejét gyakran végig alusszák. Megkísérelték hát, vajjon rájuk is úgy hat-e a kávé, mint a kecskékre? A kísérlet fényesen sikerült. Sőt, hogy a dervisek a kávé jóízűnek mondták, mások is megkivánták tőlük. Így hódította meg azután először az egész országot, majd az egész világot.

Farsang. Kedves és tanulságos perceket szerzett az ön levele nekünk s elhatároztuk, hogy annak egy részét olvasóink számára is hozzáférhetővé tesszük. Ime: „Nem tudom visszatartani a nevetést, a mikor balozó és zsurozó fiatalágunk ajkáról azokat a szörnyű szózagyalékokat hallom, amelyek az idegen műveltséget szenvelik, de éppen a művelt idegenek előtt úgy hangzanak, mintha indiánok vagy emberevő négek beszélnének. Például: elit-bal, garde-dame, Garde Monsieur, Maitre de Plaisir, rekoneszansvizit, Chambré separée. Egytől-egyig olyan szó, amelyet az eredeti nyelvben vagy nem használnak, vagy egészen más jelentésben, mint mi. A francia nem ismer bal d'elitet-t, a garde-damot Franciaországban chaperonnak hívják, a garde Monsieur név alatt Németországban a bohókás vén kópékat emlegetik, a maitre des plaisirs kifejezést egyedül Voltaire használta ő is csak gunyos értelemben s a rekoneszansvizit csak Németországban használatos, még pedig a Dankbesuch szó jelentésében. A chambre separée igazi neve cabinet particulier. Fâche: haragos, de aki feszült viszonyban van valakivel, az nem faséban, hanem délitatesse-ben van. Frisura szó nincs sem a franciában, sem az olaszban. A hajbodorítót coiffeurnak hívják. Frönfrou: selyemsuhogás. Gardirozni Franciaországban csak tehenet vagy libát szokás. Joujou (zsuzu): gyermekjáték, nem pedig lógó csecsebecse. Kiszthandot csak Bécsben és Pesten mondanak, Németországban sehol. Szmoking: dohányzás, nem pedig esti ruha. Soupirozni Párizsban nem lehet. Soupé: esti lakoma, mégpedig rendszeren nem társaságbeli hölgyekkel. Kérjük máskor is szíves észrevételeit.

Jobb. 1. Az Erdélyben még érvényben levő osztrák polgári törvénykönyv szabályozza a kerítések kérdését. A kerítések közösnek vélemeztenek, ha hovatartozásuk külön nem igazolható. A közös kerítések fenntartása a szomszédok közös kötelessége. A kizárólagos birtokos nem köteles rozant palánkatát újra felépíteni, csak akkor tartozik jókarban tartani, ha a nyílás miatt a határszomszédra nézve kár származhatik. Minden tulajdonos köteles azonban főbejárása jobb felén a maga terének szükséges bekerítéséről és az idegen tértől elkülönítéséről gondoskodni. A törvény ezen utóbbi rendelkezésében meg van adva is, hogy miképpen állapítható meg, hogy melyik a jobb oldal. Minthogy a városi mérleki hivatal szabályzatai is mérvadók, tesle ott is érdeklődni. — 2. Örökösödési illeték kiszabását a kiszabó hivatalnál kell és

lehet megszünetelni. Nem tudunk még olyan esetről, hogy ezt ne intézték volna szívesen és gyorsan el. Az Önök esetében egyéb bajnak kell lenni, ép ezért forduljon közvetlenül az adminisztrátorhoz panaszával. — V. Gy. Mezőbánd. A Legea Monopolilor (az egyedürlégi törvény) 94-ik fejezetének 18-ik szakasza (c. pont) értelmében a bírság kiszabása törvényes volt. A kiszabott büntetés a törvényben előírt legkisebb büntetés. A felebezést elkéste, ha eddig nem adta be, mert a felebezést 10 nap alatt lehet beadni a járásbírsághoz. Nézetünk szerint bármily méltadatul és sajnálatos módon érie, is Önt ez az aktus, bele kell nyugodni. Ez a törvény rendkívül szigorú és könyörtelen, de törvény, mely ellen nem lehet semmit tenni. A parlamentben kellene ennek módosítása iránt mozgalmat indítani. — T. L. Arad. Az építómesteri vizsgát Temesváron lehet letenni, kérésével forduljon a temesvári Polytechnika dékánjához, aki a vizsgáztató bizottság összeülésének időpontjáról közelebbi információval szolgálhat.

SORSJEGYEKRÖL:

B. Mihály, Dej. Nem áll módunkban átvenni.

Deutsch Armin, Oradea. Nem nyert.

K. I., Baia Mare. A kérdéses sorsjegyek összesen kb. 2400 lejt érnek és eddig nem lettek kihuzva.

Simonffy Károly, Turda. Nem nyert.

K. S., M.-Sziget. A kérezt sorsjegyek elég megbízhatóak. A hiba nem is ott van, hanem a vételnál, mely gyakran két-háromszorosa az értékének.

Fisch Zsigmond, Oradea. Nem nyert. Névértéke 15 holland forint, árfolyama is körülbelül ugyanannyi.

D. Mihály, Rovine. A sorsjegyen levő számot és kibocsátási évet is szíveskedjék közölni.

Mo-helyi előfizető. A kérezt papírok értéke kb. 700 lej. Eddig nem nyertek.

Frank Janka, Bacau. Az olasz vöröskereszt nyert 35 lirát, a török sorsjegy huzásai 1928. óta szünetelnek, addig nem nyert. A magyar értékelten.

Hirschhorn I., Szatmár. Nem nyert. Fenti üzenet Önnök is szól.

Deitl G., Petroseni. Az osztálysorsjátékban semmi család nincs. Való igaz, hogy a nyolcvanezer számból minden második nyer. Ebből azonban nem következik az, hogy az Ön két jegye közül egyiknek okvetlenül nyernie kell, mert a „minden második szám” tulajdonképpen azt jelenti, hogy a nyolcvanezer szám felét tisztán a véletlentől függően kihuzzák az urnából. Az Ön két száma ez alkalommal az első között volt. Tessék talán máskor jobban választani.

Keresztes G., Alba-Julia, Debreczeni Zs., Periamos, S. D. Careu, Grossmann D., Dej és többek. A régi magyar és osztrák sorsjegyek és nyereménykötvények teljesen értéktelenek. Legtöbbjük annyit sem nyert, mint érdeklődő levelek portója.

Jakab Tamás, Dr. Kovács F., Bucuresti, Köpe Lujza, Fürtös, D. J., Bodoc, G. E., Miercurea-Noua, K. és Sz.-né, Zalau, Berth Albert, Brassó, Jodál Béla, Dió, madéfalvi előfizető, Jakab János, Lunca, Erdélyi B., Zagon. Sorsjegyeik nem nyertek.

Többeknek. Sorsjegyrovatunk vezetője: Steiner József, Suplacul de Barcau, jud. Bihor, közvetlen megkeresésekre csak 20 lej válaszbellyeg ellenében válaszol.

Biri neni

szakácskönyve a legjobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

A

TECHNOKRÁCIA

ABC-je

A MIRÖL KÉT VILÁGRÉSZ BESZÉL.

A nagyközönség számára írta **FRANK ARKRIGHT**. — Az eredeti amerikai szövegéből magyarra fordította **NEMÉNYI IMRE**. Ára 60 lej

Kapható a **Brassói Lapok Könyvosztályában**

A GYÜMÖLCS-KERTÉSZET

Különös tekintettel a gyümölcsfák betegségei elleni védekezésre.

Írta: **Dr. BERNÁTH JENŐ** egy. m. tanár

ÁRA 120.— LEI — 53 rajz

Kapható a

Brassói Lapok KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Egészségünk nagyfontosságú kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetése

Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?

Írta: **Dr. Káldor Miklós** főorvos

Mindenkit érdeklő probléma a leghozzáértőbb és leghatékonyabb orvos tollával könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.

Kapható a **BRASSÓI LAPOK könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 6-68.**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Brașov—Brassó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.